

Muška bokvica

uskolisna bokvica, žilovlak - *Plantago lanceolata* (L.)

LEKOVITI DEO BILJKE (DROGA)

Koristi se list bokvice (*Plantaginis lanceolatae folium*). Listovi se sakupljaju od maja do oktobra, kad bokvica cveta.

Listovi bokvice se beru makazama, kada nema rose. Sakuplja se mlad, zdrav, neoštećen list za vreme cvetanja. Paziti da ne dođe do zamene sa listom naprstka (*Digitalis lanata*) koji je otrovan.

Listovi bokvice suše se u tankom sloju u prozračnom prostoru i u hladovini, da bi zadržali lepu zelenu boju, karakterističan miris i nagorak ukus. Nakon sušenja pakuje se u papirne vreće ili kartonske kutije.

Ne sme sadržati cvetne drške (stabljike).

BOTANIČKI OPIS

Bokvica je višegodišnja zeljasta biljka koja spada u familiju bokvica. List je skupljen u rozetu na dnu stabljike. Po obodu je izdužen, sa istaknutim nervima.

Cvetna stabljika je duža od listova i ima 5 dubokih brazda koje narastu do 40 cm a završavaju se sa 2–3 cm dugim klasom ružičastih cvetova. Cvetovi su 2 puta duži od krunice sa žućkastim prašnicima.

Pored uskolisne bokvice postoje:

- *Plantago major* (širokolisna bokvica); razlikuje se od prethodne samo po obliku lista koji je širi.

- *Plantago media* (srednja bokvica); dlakava je. Njeni listovi su u rozeti, a na svakom listu se ističu lučno povijeni nervi koji se pri vrhu lista spajaju.

RASPROSTRANJENOST

Bokvica raste na livadama. Voli hranljiva, peskovita tla. Nalazi se po svetlim šumama brdskog područja i visokim planinama do 2 000 m nadmorske visine.

HEMIJSKI SASTAV

List bokvice sadrži iridoidne glikozide, sluzi, tanine, fenolne kiseline, kumarin es-kuletin, flavonoide (apigenin, luteolin, skuletarin), silicijumovu kiselinu.

DELOVANJE I UPOTREBA

Deluje adstringentno i antibakterijski. Interno se koristi kod katara respiratornog trakta i upale sluzokože usta i grla. Spolja se primenjuje kod zapaljenskih reakcija na koži i ozleda (u narodnoj medicini se nanosi isceden sok iz svežeg lista). Novija istraživanja ukazuju na antispazmodično delovanje za sada neutvrđenih komponenti.